

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

***УКРАЇНСЬКА СОБОРНІСТЬ:
ІДЕЯ, ПРАКТИКА, ПРОБЛЕМИ
(До 85-річниці проголошення
Акту злуки УНР та ЗУНР)***

Бібліографічний покажчик

Запоріжжя, 2004

Українська соборність: ідея, практика, проблеми (До 85-річниці проголошення Акту Злуки УНР та ЗУНР): Бібліографічний покажчик/ Укл. В.О.Герасимова, Н.М.Чала. – Запоріжжя: ЗДУ, 2004. – 25с.

Відповідальна за випуск: Герасимова В.О.

**Укладачі: Герасимова В.О.
Чала Н.М.**

Комп'ютерне складання: Чала Н.М.

ЗМІСТ

ВІД УКЛАДАЧІВ	4
УКРАЇНСЬКА СОБОРНІСТЬ: ІДЕЯ, ПРАКТИКА, ПРОБЛЕМИ	5
1. ВІД АКТУ ЗЛУКИ УНР ТА ЗУНР 1919 РОКУ ДО НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ 2004 Р.	5
2. ІДЕЙНІ НАТХНЕННИКИ СОБОРНОСТІ	9
3. ЗА УКРАЇНУ, ЗА ЇЇ ВОЛЮ	11
4. СОБОРНІСТЬ ТА УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ	16
5. ПОДІЇ 22 СІЧНЯ 1919 РОКУ В УКРАЇНІ НА СТОРІНКАХ ПІДРУЧНИКІВ	20
6. ВІДОБРАЖЕННЯ ПОДІЙ 1917 - 1919 РОКІВ У ДОСЛІДЖЕННЯХ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ. АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ	24

Від укладачів

22 січня 1919 року в столиці України – Києві відбулася подія, якій судилося посісти визначне місце в історії багатовікової боротьби нашого народу за свою волю і незалежність. У цей день Директорія урочисто проголосила Універсал соборності.

В Акті злуки проголошувалося: “Однині воєдино вливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України, Західноукраїнська Народна Республіка (Галичина, Буковина і Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна. Здійснилися віковічні мрії, якими жили і за які вмирили кращі сини України. Однині є єдина, незалежна Українська республіка”.

Уже п'ятий рік 22 січня весь український народ відзначає день Соборності як шану тому вікопомному Акту злуки, коли були зламані кордони між двома українськими республіками. Маємо надію, що будуть зруйновані кордони і в душах українців, й вони об'єднаються заради одні величної мети – побудови економічної та духовно багатой, вільної й соборної України.

Відповідно до Указу Президента України “Про відзначення 85-річниці проголошення Акту злуки УНР та ЗУНР” від 12 січня 2004 р. №25/2004 в Запорізькому державному університеті пройшли обласні науково-громадські читання, присвячені 85-річчю проголошення Акту злуки УНР та ЗУНР. До цієї події Науковою бібліотекою ЗДУ була організована книжкова виставка “Українська соборність: ідея, практика, проблеми”.

Мета бібліографічного покажчика “Українська соборність: ідея, практика, проблеми” – максимально представити масив документів із фонду Наукової бібліотеки ЗДУ, що відображають подію 22 січня 1919 року в історії та сьогоденні України.

Література на виставці і відповідно у покажчику згрупована за розділами:

1. Від Акту Злуки УНР та ЗУНР 1919 року до незалежної України 2004р.
2. Ідейні натхненники української соборності.
3. За Україну, за її волю.
4. Соборність та українські політичні партії.
5. Події 22 січня 1919 року в Україні на сторінках підручників.
6. Відображення подій 1917 - 1919 років у дослідженнях українських науковців. Автореферати дисертацій

В межах кожного розділу матеріал розміщений в алфавітній послідовності. Нумерація документів наскрізна. Відбір матеріалів до покажчика закінчено 22 січня 2004 року.

Видання, розраховане, в першу чергу, на студентів, істориків-викладачів та науковців, бібліотечних працівників, а також всіх, хто зацікавлений знати історичні події, які формували майбуття України.

**УКРАЇНСЬКА СОБОРНІСТЬ:
ІДЕЯ, ПРАКТИКА, ПРОБЛЕМИ**

**1. Від Акту Злуки УНР та ЗУНР 1919 року
до незалежної України 2004 р.**

1. **Бирюков Н.И., Сергеев В.М.** «Соборность» как парадигма политического сознания// Полис. Политические исследования.- 1997.- №3.- С.65-73
2. **Бітгер О.** Віра в державу: Вчора Україна відзначила День Соборності// Урядовий кур'єр.- 1996.- 25 січня (№14).- С.2
3. **Брайчевський М.** Соборна Україна: аспект геополітичний// Хроника 2000. – Вип. 23-24. - К., 1998.- С.369-373
4. **Ващенко, Олекса.** За Україну, за її долю: Фотокнига (нариси, новели, замальовки).- К.: Мистецтво, 2000.- 96с., іл.
5. **Горбатенко, Володимир.** Стратегія модернізації суспільства: Україна і світ на зламі тисячоліть: Монографія.- К: "Академія", 1999.- 240с.
6. **Гошуляк І.** Велика подія в історії України (до 80-річчя Універсалу Соборності)// Пам'ять століть.- 1999.- №1.- С.2-18
7. **Гошуляк І.** Вікопомна подія в історії України: до 80-річчя Акту Злуки 22 січня 1999 р.// Літературна Україна.- 1999.- 22січня (№4).- С.1, 2
8. **Гошуляк І.** На шляху до Соборної України (до 80-річчя злуки УНР і ЗУНР)// Історія України.- 1999.- Січень, №3.- С.3
9. **Гривцова О.** 22 січня 1919 р. – свято української Соборності// Запорізька правда.- 1999.- 22 січня (№8).- С.4

10. День Соборності. Віче// Українське слово.- 1995.- 26 січня (№4).- С.1
11. Довідник з історії України (А-Я): Посібник для серед. загальноосвіт. навч. закл./ Ред. І.Підкова.- Вид. 2-е, допр. і доп.- К: Генеза, 2001.- 1136с.
12. “Їх смерть життя розбудить у народу...”(З виступу М.Жулинського на урочистостях, присвячених соборності України)// Урядовий кур’єр.- 2001. – 26 січня (№15). – С.4
13. За Україну, за її волю!: 22 січня - День Соборності України (1919)//Календар знаменних і пам’ятних дат. 2004. I квартал. – К., 2003.- С.40-43
14. **Каневська Л.** “На майдані коло церкви...”: Роздуми з приводу Дня соборності// Український форум.- 2001.- 22-31 січня (№3-4).- С.1
15. **Кислий, Павло.** Становлення парламентаризму в Україні: На тлі світового досвіду/ П.Кислий, Ч.Вайз.- К.: Абріс, 2000.- 416с.
16. **Кобута С.Й.** Ідеї соборності в політичному житті сучасної України// Вісник Прикарпатського університету. Сер.: Історія.- Івано-Франківськ, 1999.- Вип.2.- С.58-63.
17. Конституційне право України: Підручн. для студ. ВУЗів/ За ред. Ю.М.Тодики, В.С.Журавського.- К.: Ін Юре, 2002.- 544с.
18. Конституція незалежної України: У 3 кн./ Під заг. Ред. С.Головатого; Упоряд. С.Головатий, Л.Юзьков.- Кн.І: Документи, коментарі, статті.- К.: Право. Укр. Правнич. Фундація, 1995.- 398с.
19. Конституція України: Офіційний текст: Коментар законодавства України про права та свободи людини і громадянина: Навч. посіб/ Авт.-упоряд. М.І.Хавронюк.- 2-е вид., перероб. і доп.- К.: А.С.К., 2003.- 383с.- (Нормативні документи та коментарі).

20. **Кульчицький С.** 22 січня – день Української Соборності (до 80-річчя злуки УНР і ЗУНР)// Історія України.- 1999.- Січень, №4.- С.1-2
21. **Кучма, Леонід.** Про найголовніше.- К: АТ"Книга", 1999.- 351с.
22. **Леонід Кучма: людина і Президент: [Фотоальбом]/** Упоряд. Н.В.Кальченко.- К.: Мистецтво, 1998.- 136с.: іл.
23. **Литвин В.** Історичний урок єдності: [День соборності. Національне державотворення]// Урядовий кур'єр.- 2002.- 22 січня (№13).- С.4-5
24. **Литвин В.** Соборність українських земель має бути огорнута соборністю української душі: Роздуми з нагоди державного свята // Молодь України. – 2002.- 1 лютого (№13).- С.1, 2
25. **Литовченко Т.** Чуття єдиної держави: 22 січня - День Соборності України// Політика і культура.- 2002.- №3.- С.34-35
26. Мала енциклопедія етнодержавознавства/ НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького; Редкол.: Ю.І.Римаренко (відп. ред.) та ін.- К.: Довіра: Генеза, 1996.- 942с.
27. **Малык Я.** Злука: К 80-летию украинской соборности// Индустриальное Запорожье. Панорама.- 1999.- 21 янв. (№9-10).- С.4
28. **Матушко Р.** Соборність України у ХХ столітті: До 85-річчя проголошення Акту Злуки УНР та ЗУНР // Флот України. - 2004.- 10-16 січня. – С.10
29. На шляху до суспільної злагоди/ Упор. Ю.Ж.Шайгородський.- К: Укр. центр політ. менеджменту, 2001.- 144с.
30. **Олійник О.** День соборності України// Урядовий кур'єр.- 1997.- 23 січня (№11-12).- С.1

31. **Орел В.** Соборність України: уроки восьми десятиліть// Запорозька Січ.- 1999.– 19 січня (№9).- С.6
32. **Павлюк О.** Від злуки до розлуки// Наука і суспільство.- 1994.- №4/6.- С.8-12
33. **Павлюк О.** Дипломатія злуки: До питання про об'єднання УНР і ЗУНР// Всесвіт.- 1992.- №1-2.- С.176-178
34. **Сергієнко П.П.** Соборна Україна: від ідеї до життя.- К.: Т-во “Знання” України, 1993. – 64с.
35. **Сергійчук В.** Майбутня доля завжди мислилася соборно: [22 січня – День Соборності України]// Урядовий кур'єр. – 2003.- 22 січня (№12).- С.1, 4
36. **Сергійчук В.** Соборність українського духу навічно в серці і помислах// Освіта.- 1999.- 20-27 січня (№5).- С.8
37. **Сергійчук В.** Українська соборність = Відродження українства в 1917-1920 роках.- Київ: Українська видавнича спілка, 1999.- 416с.
38. Стратегія українського державотворення: Філософсько-політологічний та економічний аналіз.: Філософія. Економіка. Політика. Освіта. Збірник наукових праць.- К.-Полтава: АСМІ, 2000.- 198с.
39. **Стріха М.** Випробування соборністю: [22 січня – день соборності України]// Українське слово.- 2003.- 23-29 січня (№4).- С.1, 2
40. У День соборності// Українське слово.- 1996.– 25 січня (№4).- С. 1, 5
41. Україна в ХХ столітті: Збірник документів і матеріалів/ Упор.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.Ю.Король та ін.- К.: Вища школа, 2000.- 351с.

42. Україна. Шевченко. Родина: Твори переможців Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості “Ідея соборності України: творчість Тараса Шевченка, доля українського народу, суспільства, держави, власної родини – сучасність і майбуття”/ За ред. В.М.Литвина, упоряд. Н.І.Шинкарук.- К.: Генеза, 2002.- 256с.
43. Україна: утвердження незалежної держави (1991-2001)/ Під ред. В.М.Литвина.- К.: Видавничий дім "Альтернативи", 2001.- 704с.
44. Українська національна революція: 22 січня – День соборності України// Запорізька правда. – 2000.- 20 січня (№6).-С.3; 21 січня (№7).- С.3
45. Українська соборність: ідея, досвід, проблеми. (До 80-річчя Акту Злуки 22 січня 1919р.).- К.: ІПіЕНД, 1999.- 408с.
46. Це омріяне слово – Соборність// Урядовий кур’єр.- 1998.- 22 січня (№13-14).- С.1
47. Цей день Соборності, що порохом пропах: [Віхи творення]// Влада і політика.- 2001.- 19-25 січня (№2).- С.10
48. **Черненко, Анатолій Михайлович.** Українська національна ідея: Монографія.- Дн-ськ: ДДУ, 1994.- 144с.
49. IV Універсал проголошує: 22 січня – день соборності України// Запорізька правда.- 1997.- 21 січня (№8).- С.1

2. Ідейні натхненники соборності

50. **Антонович В.Б.** Моя сповідь: Вибрані історичні та публіцистичні твори/ Упор. О.Тодійчук, В.Ульяновский. Вст. ст. та коментарі В.Ульяновського.- К.: Либідь, 1995.- 816с.- (“Пам’ятки історичної думки України”)

51. **Борисенко В.** Питання соборності у діяльності Богдана Хмельницького 1656 р.// Історія України.- 2000.- Травень, №18.- С.11-12
52. **Винар Л.** Ювілейний рік Михайла Грушевського й УІТ: (З нагоди 125-річчя з дня народження): [УІТ – Українське Історичне Товариство]// Український історик.- Нью-Йорк, 1991.- Число 1-2.- С.9-23
53. **Винниченко В.** Відродження нації: Репринтне відтворення видання 1920 р.- В 3-х част.- К.: Вид-во політ. літ-ри України, 1990.
54. **Грушевский, Михаил.** Иллюстрированная история Украины.- К.: МПП "Левада", 1997.- 696с.- Приложения: древние письменна об Украине-Руси, очерк ее новейшей истории, документи, универсалы, Конституция 1710.
55. **Грушевський, Михайло.** Історія України-Руси: В одинадцяти томах, дванадцяти книгах. Т.9-1. 1650-1654.- К: Наукова думка, 1996.- 869с.- (Пам"ятки історичної думки України)
56. Доля: Книга про Тараса Шевченка в образах та фактах/ Автор-упоряд. тексту В.А.Шевчук.- К.: Дніпро, 1993.- 779с.
57. **Драгоманов, Михайло Петрович.** Літературно-публіцистичні праці у 2-х томах. ТТ.1-2.- К.: Наукова думка, 1970.- 114с.
58. **Костомаров, Микола Іванович.** Твори в двох томах. Т.1. Поезії. Драми. Оповідання.- К: "Дніпро", 1990.- 538с.
59. **Костомаров, Микола Іванович.** Твори в двох томах. Т.2. Повісті.- К: "Дніпро", 1990.- 780с.
60. **Липинський В'ячеслав.** Історико-політологічна спадщина і сучасна Україна: Студії. Том 1/ Ред. Я.Пеленський.- К., Філадельфія, 1994.- 285с.

61. **Липинський, Вячеслав.** Листи до братів-хліборобів: Про ідею і організацію українського монархізму. Писані 1919-1926.- Нью Йорк: Булава, 1954.- 470с.
62. **Рахманний Роман.** Роздуми про Україну: Вибр. есеї та ст./ Упоряд. Л.Федорук; Вступ. ст. І.Дзюби.- К.: Видавництво Товариства “Просвіта”, 1997.- 692 с.: іл.
63. “Русалка Дністрова”: Документи і матеріали/ АН УРСР. Ін-т сусп. наук та ін.; Упоряд. Ф.І.Стеблій та ін.; Ф.І.Стеблій (відп. ред.) та ін.- К.: Наук. Думка, 1989.- 544с.
64. Українське козацтво: Мала енциклопедія/ Ред. Ф.Г.Турченко.- Запоріжжя: Прем’єр, 2002.- 568с.- Науково-дослідний ін-тут Козацтва при Запорізькому державному університеті
65. **Шевченко Тарас.** Повне зібрання творів у 12-ти т. Т.3. Драматичні твори. Повісті.- К.: Наукова думка, 1991,1993.- 400с.
66. **Шевченко, Тарас.** Повне зібрання творів у 12-ти томах: Поезія 1847-1861. Т.2.- К.: Наукова думка, 2001.- 784с.- 30.00

3. За Україну, за її волю

67. **Артюшенко Ю.** Два великі січні// Самостійна Україна.- Торонто, 1980.- Січень-Лютий, Ч.1-2.- С.1-2
68. **Борщак, Ілько.** Ідея соборної України в Європі у минулому: За невиданими документами і стародавніми працями// Хроника 2000.– Вип. 31-32.- К., 1999.- С.121-128
69. **Брайчевський М.** Про українську державність// Український історик.- Нью-Йорк, 1989.- Число 4.- С.76-81

70. Важні історичні дати: У сімдесятиліття IV Української Центральної Ради// Визвольний шлях.- Лондон, 1988.- Січень, Кн.1.- С.13-17
71. Вивід прав України: Документи і матеріали до історії української політичної думки. Ч. XV/ Впорядкування, вступна стаття і довідки Богдана Кравцева.- 2-ге видання.- Нью Йорк: Пролог, 1964.- 250с.- (Суспільно-політична бібліотека)
72. **Горєлов, Микола.** Передвісники незалежної України: Історичні розвідки.- К.: РАДА, 1996.- 159с.
73. **Гошуляк А.** Перше соборницьке представництво українського народу// Визвольних шлях.- 2000.- Грудень, Кн.12.- С.58-66
74. **Гошуляк І.** Акт Злуки 22 січня 1919 року// Визвольних шлях.- 2000.- Січень, Кн.1.- С.10-13
75. **Грабовський С. та ін.** Нариси з історії українського державотворення/ С.Грабовський, С.Ставроянні, Л.Шкляр.- К.: Генеза, 1995.- 608с.
76. **Гришко В.** Незавершена соборність і народження всеукраїнства// Сучасність.- Мюнхен, 1979.- Червень, Ч.6.- С.81-100
77. **Гришко В.** Шлях від соборності до “возз’єднання” та перемога всеукраїнської єдності// Сучасність.- Мюнхен, 1979.- Вересень, Ч.9.- С.55-78
78. За велич нації: у двадцяті роковини відновлення Української гетьманської держави: Перевидано: у десяту річницю з дня смерти Гетьмана Всієї України Павла Скоропадського.- Нью-Йорк: Булава, 1955.- 186с.
79. **Заблоцький Ю.** 22 січня 1918-1919 рр.// Визвольних шлях.- Лондон, 1982.- Січень, Кн.1.-С.6-12

80. Зберігаючи Українську Самобутність: Колективна монографія/ В.Б.Євтух, Є.Є.Камінський, О.О.Ковальчук, В.П.Трощинський.- К.: "ІНТЕЛ", 1992.- 100с.
81. **Іванченко Р.П.** Україна від Кия до Кравчука: Короткий нарис історії української державності.- К.: Укр. Письменник, 1992.- 47с.
82. Історія українського війська (1917-1995)/ В.Гриневич, Л.Гриневич, Б.Якимович та ін.; Упор. Я.Дашкевич.- Львів: Світло, 1996.- 840с.
83. Історія Українського війська = History of the Ukrainian armed forces. Т.1/ І.Крип'якевич, Б.Гнатевич, З.Стефанів, О.Думін.- Вид. 5-те, змінене й доп.- К.: Варта, 1994.- 384с.- 9.00
84. **Кіндратюк Б.Д.** Утвердження української ідеї соборності в піснях галицьких січових стрільців// Вісник Прикарпатського університету. Сер.: Історія.- Івано-Франківськ, 1999.- Вип.2.- С.53-57.- (№2)
85. **Коваль О.** Конституанта// Визвольний шлях.- Лондон, 1995.- Січень, Кн.1.- С.20-24
86. **Кононенко, Константин С.** Україна і Росія: Соціально-економічні підстави української національної ідеї (1917-1960).- Мюнхен: Логос, 1965.- 535с.- (Монографія; Ч. 1)
87. **Корчмарик Богдан Ф.** Четвертий Універсал і відновлення української самостійної держави// Визвольних шлях.- Лондон-Київ, 1997.- Січень, Кн.1.-С.71-77
88. **Косик В.** Шлях до незалежності// Визвольний шлях.- Лондон, 1992.- Вересень, Кн.9.-С.1027-1029
89. **Мазепа І.** Україна в огні й бурі революції 1917 - 1921. Ч.І. Центральна Рада.- Гетьманщина. Директорія.- Прометей, 1950.- 210с.

90. **Мазепа, Ісаак Прохорович.** Україна в огні і бурі революції 1917-1921: I.Центральна Рада-Гетьманщина-Директорія; II. Кам'янецька доба.- Дніпропетровськ: Січ, 2001.- 415с.
91. **Мельник М.** В січневій роковині: Доповідь проголошена 22 січня 1984 у Вінніпезі з нагоди відзначення українських державних річниць// Визвольний шлях.- Лондон, 1984.- Травень, Кн.5 (434).- С.602-609
92. Минуле України: відновлені сторінки/ Редкол.: І.М.Хворостяний (голова) та ін.- К.: Наук. думка, 1991.- 280с.
93. Мірчук П. Відродження великої ідеї.- Торонто: Ліга визволення України, 1954.- 64с.
94. Народжені Україною: Меморіальний альманах у двох томах. Т.1. А-К.- К.: Євроімідж, 2002.- 896с.- (Золоті імена України).
95. Народжені Україною: Меморіальний альманах у двох томах. Т.2. Л-Я.- К.: Євроімідж, 2002.- 896с.- (Золоті імена України).
96. Національні відносини в Україні у ХХ ст.: Зб. Документів і матеріалів/ НАН України, Ін-т національних відносин і політології; Упор. М.І.Панчук (керівник) та ін.; Ред. кол. І.Ф.Курас (голова) та ін.- К.: Наук. думка, 1994.- 560с.
97. Невмирущість ідеалів соборності// Визвольний шлях.- Лондон, 1984.- Травень, Кн.5 (434).- С.515-516
98. Один народ – одна соборна держава// Визвольний шлях.- Лондон, 1969.- Січень, Кн.1.- С.3-4
99. **Олесь Олександр.** Воля України: У присвяті Дням проголошення Державності, Соборності і Крутянського Чину: [Вірш]// Визвольний шлях.- Лондон, 1992.- Січень, Кн.1.- С.5

100. **Патер, Іван.** За державність і соборність: СВУ і Наддніпрянина.- Львів: Ін-т українознавства ім. І.Крип'якевича, 1998.- 49с.
101. **Петлюра С.В.** Статті/ Упоряд. та авт. передм. О.Климчук.- К.: Дніпро, 1993.- 341с.
102. Події і особистості революційної доби: Збірник.- К.: ІПІЕНД, 2003.- 268с.
103. **Рихтицький Л.** Січневі акти і висновки з них// Визвольних шлях.- Лондон, 1982.- Лютий, Кн.2.-С.152-165
104. **Солдатенко, Валерій Федорович.** Українська революція: Історичний нарис.- К.: Либідь, 1999.- 976с.
105. **Сулятич М.** Під знаменом боротьби за українську самостійну соборну державу: (Напередодні 45-річчя Акту 30 червня 1941 року)// Визвольний шлях.- Лондон, 1986.- Червень, Кн.6.- С.649-654
106. **Томашівський, Степан.** Під колесами історії.- Вид. 2-е.- Нью-Йорк: Булава, 1962.- 111с.- 1.00
107. Україна в 1917-1921 гг. некоторые проблемы истории: Сб. науч. тр./ АН УССР. Ин-т истории Украины; Ю.Ю.Кондуфор (отв. ред.).- К.: Наук. Думка, 1991.- 280с.
108. Україна ХХ ст. Проблеми національного відродження: Зб. наук. праць/ НАН України, Ін-т історії України; І.С.Хміль (відп. ред.) та ін.- К.: Наук. думка, 1993.- 176с.
109. Українська державність: історія і сучасність: Матеріали наукової конференції. Січень 1993 р.- К.: ІСДО, 1993.- 408с.
110. Українська революція і державність (1917-1920 рр.): Науково-бібліографічне вид./ Укл.: А.Л.Панова, В.Ф.Солдатенко, Л.В.Беляєва та ін.- К., 2001.- 816с.

111. Українська революція: 1917-початок 1918 рр.: Проблеми, пошуки, узагальнення: Зб. наук. статей/ Ред. кол.: Ф.Г. Турченко та ін.- Запоріжжя: Просвіта, 1998.- 264с.
112. **Шкільник, Михайло.** Україна у боротьбі за державність в 1917-1921 роках: Спомини і роздуми.- Торонто, 1971.- 368с.-
113. **Шморгун О.О.** Україна: шлях відродження (економіка, політика, культура).- К., 1994.- 208с.

4. Соборність та українські політичні партії

114. **Бевз Т.** Ідея соборності в програмних документах українських політичних партій// Історія України. – 2001.- Жовтень, №39.- С.1-3
115. **Бедрій А.** Ідеї державної суверенності і соборності – вічні цінності нації// Визвольних шлях.- Лондон, 1984.- Червень, Кн.6.- С.645-651
116. **Бойко О.** Початок формування багатопартійної системи в Україні: основні етапи, проблеми, характерні риси та особливості// Сучасність.- 2003.- №11.- С.59-89.
117. **Ветров, Радій Іванович.** Політичні партії України в першій чверті ХХ століття (1900-1925)/ Р.І.Ветров, С.П.Донченко.- Днепропетровск: Поліграфіст, 2001.- 245с.
118. **Волков О.** Політична система України у ХХІ столітті/ О.Волков, Ю.Левенець// Діалог. Історія, політика, економіка.- К., 2000.- №1.- С.29-33
119. **Дергачев О.** Місце політичних партій у здійсненні влади в Україні// Політична думка.- 2002.- №1.- С.3-24

120. Десять лет Социалистической партии Украины: За социализм, демократию, прогресс!: Юбилейное издание/ Руковод. авт. кол-ва В.Я.Шибко.- К.: Политсовет СПУ, 2001.- 26с.
121. **Діяк, Іван Васильович.** Хто захистить наш народ і державу: Комуністична партія України чи Українська комуністична партія?: Штрихи до історії та сьогодення Компартії України.- К., 2000.- 264с.
122. **Догерті А.** Демократія поза балансом. Громадянське суспільство не може замінити політичні партії// Часопис Парламент.- 2001.- №5.- С.41-46
123. Етнополітичний розвиток України: досвід, проблеми, перспективи.- К.: Ін-т національних відносин і політології НАН України, 1997.- 212с.
124. Закон України "Про політичні партії в Україні": українська дійсність та європейські перспективи// Часопис Парламент.- 2001.- №5.- С.2-12
125. Закон України "Про політичні партії" в контексті еволюції політичної системи в Україні// Політичний календар.- 2001.- №3.- С.23-26
126. **Здіорук, Сергій Іванович.** Проблеми функціонування політичних партій України в системі владних відносин: Монографія/ С.І.Здіорук, В.В.Бичек.- К: НІСД, 2001.- 144с.- (Стратегія політики і політичний аналіз; Вип.6)
127. **Кальниш Ю.** Політичні партії: логіка об'єднавчого процесу// Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України.- 2003.- №2.- С.327-332
128. **Кармазіна М.С.** Ідея державності в українській політичній думці (кінець ХІХ - початок ХХ століття).- К., 1998.- 350с.

129. **Королев В.И.** Политические партии Украины и Крыма. История и современность.- Симферополь: Таврия, 2001.- 184с.
130. **Кремень, Василь Григорович.** Україна: альтернативи поступу (критика історичного досвіду)/ В.Г.Кремень, Д.В.Табачник, В.М.Ткаченко.- К.: Фірма "ARC-UKRAINE", 1996.- 793с.
131. **Кривобоков В.А.** Партии: Мозаика на фоне народовластия// Государственное строительство. Дворец или лачуга?.- Харьков, 2002.- С.96-145
132. **Кривоцюк П.** Створення партії демократичного типу: світовий досвід та українські реалії// Людина і політика.- К., 2002.- №5.- С.37-51
133. **Кулик В.** Український націоналізм у незалежній Україні/ Центр досліджень національної безпеки при Національному університеті “Киево-Могилянська академія”.- К., 1999.- 64с.
134. **Лук'янов Д.В.** Політичні партії як елемент державотворення на українських землях доби УНР: теоретико-історичні аспекти// Проблеми законності.- Харків, 1999.- Вип.41.- С.3-8
135. **Мадіссон, Вадим Вільямович.** Сучасна українська геополітика: Навч. посіб. для студ. гуман. спец. ВУЗів/ В.В.Мадіссон, В.А.Шахов.- К.: Либідь, 2003.- 176с.
136. **Медведчук, Виктор.** Дух и принципы социал-демократии: украинская перспектива.- К.: Основні цінності, 2000.- 215с.
137. **Медведчук, Віктор.** Новый вимір демократії.- К: Основні цінності, 2001.- 398с.- (Сучасна думка; Кн.14)
138. Нариси з історії суспільних рухів та політичних партій в Україні (XIX-XX ст.): Навч. посіб. для студ. ВУЗів/ Я.Й.Малик, Б.Д.Вол, С.Д.Гелей, В.В.Трофимович; За загальн. ред. Я.Й.Малика.- Львів: Світ, 2001.- 296с.

139. **Ніколаєва, Майя Іванівна.** Політична система сучасної України: процеси інституціональних змін і стабілізації: Автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02.- Одеса, 2003.- 18с.
140. Основи демократії: Навч. посібник для студ. вищих навчальних закладів/ М.Бессонова, О.Бирюков, С.Бондарук та ін. За заг. ред. А.Колодій.- К.: Ай-Бі, 2002.- 684с.
141. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку.- К.: Парламентське вид-во, 1998.- 352с.
142. Політичні структури та процеси в сучасній Україні: Політологічний аналіз.- К.: Наукова думка, 1995.- 266с.
143. **Примуш М.** Демократія і багатопартійність// Політика і час.- 2001.- №2.- С.65-72
144. Программа социалистической партии Украины (новая редакция). Устав социалистической партии Украины.- К., 2000.- 48с.
145. **Рахманний Р.** Політичні і духовні корені української державності// Визвольних шлях.- Лондон, 1988.- Березень, Кн.3.-С.259-268
146. Регіональні та національні еліти: хто формує політику?: Матеріали Міжнародної наукової конференції Чернівці, 6-7 грудня 2001р.- Чернівці: Букрек, 2002.
147. **Рудич Ф.М.** Політична система України: вірогідні тенденції реформування на сучасному етапі// Трибуна.- 2001.- №5-6.- С. 8-11
148. **Сич О.** Аналіз сучасних суспільних умов для існування і діяльності політичних партій в Україні// Визвольний шлях.- 2001.- №5.- С.9-22

149. **Сугоняко, Олександр.** Україна: повернення до себе.- К.: Юніверс, 2000.- 136с.
150. Українські ліві: між ленінізмом і соціал-демократією: Ред. О.Гарань.- К: "КМ Academia", 2000.- 256с.
151. Хто є хто : Партії та політики ХХІ століття. Вип.1.- Довідково-біографічне видання.- К.: Український видавничий консорціум, 2002.- 208с.
152. **Чайковський М.І.** Багатопартійність в Україні: типологізація і тенденції// Вестник Международного Соломонова университета.- 2001.- №7.- С.161-165.
153. **Чорновіл, Вячеслав Максимович.** Пульс української незалежності: Колонка редактора.- К.: Либідь, 2000.- 624с.

***5. Події 22 січня 1919 року в Україні
на сторінках підручників***

154. **Бойко, Олександр Дмитрович.** Історія України. Тести. Запитання. Завдання.- К.: Academia, 1998.- 256с.
155. **Бойко, Олександр Дмитрович.** Історія України: Посібник.- Вид. 2-е, доп.- К: Академія, 2002.- 656с.- (Альма-матер).
156. Велика історія України: У 2-х томах. Від найдавніших часів. Т.1/ Зі вступом І.Крипякевича; Зладив М.Голубець.- Київ: Глобус, 1993.- 352с.
157. **Воронов, Ігор Олексійович.** Правова держава як предмет політологічного аналізу.- К.: ВіРА ІНСАЙТ, 2000.- 375с.
158. **Гунчак Т.** Україна: перша половина ХХ століття: Нариси політичної історії.- К.: Либідь, 1993.- 288с.

159. **Дейвіс, Норман.** Європа. Історія = Davies Norman. Europe. A History./ Пер. П.Тарашук.- К: Основи, 2000.- 1464с.- (Світової бестселер)
160. **Дорошенко, Дмитро.** Нарис історії України. Т.І-ІІ.- Мюнхен: Дніпрова хвиля, 1966.- 360с.
161. Енциклопедія українознавства: Загальна частина/ НАН України, Ін-т Української археографії.- Репринтне відтворення видання 1949 р.- К., 1995.- 800с.
162. **Іващенко, Олена Микитівна.** Історія України в опорних таблицях: Навч. посіб. загальноосвіт. навч. закл./ О.М.Іващенко, Ю.М.Поліщук.- Вид. 2-е.- К.: Генеза, 2002.- 304с.
163. Історія України (тести, завдання, відповіді)/ Керівник авт. кол. С.Д.Гелей.- Львів: Світ, 2002.- 400с.
164. Історія України ХХ століття в запитаннях і відповідях /Авт.: Ф.Г.Турченко, П.П.Панченко, Ф.Л.Левітас.- К.: "Магістр-S", 1996.- 158с.
165. Історія України/ В.Ф.Верстюк, О.В.Гарань, О.І.Гуржій та ін.; Під ред. В.А.Смоля.- К.: Альтернатива, 1997.- 416с.
166. Історія України/ Відп. ред. Ю.Сливка; кер. авт. кол. Ю.Зайцев.- Вид. 4-те.- Львів: Світ, 2003.- 520с.
167. Історія України: Документи. Матеріали: Посібник/ Уклад., комент. докт. істор. наук Віктора Короля.- К.: Вид-й центр "Академія", 2002.- 448с.- (Альма-матер)
168. Історія України: Навч. посібник для студ. неістор. спец.- Донецьк: Центр підготовки абітурієнтів, 1998.- 396с.
169. **Котляр М., Кульчицький С.** Шляхами віків: Довідник з історії України.- К.: Україна, 1993.- 380с.

170. **Коцур, Віктор Петрович.** Історіографія історії України: Курс лекцій/ В.П.Коцур, А.П.Коцур.- Чернівці: Золоті літаври, 1999.- 519с.
171. **Крип'якевич, Іван.** Історія України/ І.Крип'якевич, М.Дольницький; Зредагував доп. і додав прим. П.Ісаїв.- Нове видання.- Нью Йорк: Вид-во Шкільної Ради, 1989.- 256с.
172. **Кухта Б.Л.** З історії української політичної думки: [Текст лекцій: Навч. посібник].- К.: Генеза, 1994.- 368с.
173. **Лановик, Богдан Дмитрович.** Історія України: Навчальний посібник/ Б.Д.Лановик, М.В.Лазарович.- 2-ге вид., перероб. і доп.- К.: Знання-Прес, 2003.- 405с.
174. **Лотоцький А.** Історія України для дітей.- Івано-Франківськ: Обласне Товариство української мови ім. Т.Г.Шевченка «Просвіта», 1991.- 256с.
175. Малий словник історії України/ В.Смолій, С.Кульчицький, О.Майборода та ін..- К.: Либідь, 1997.- 464с.
176. **Малик Я. та ін.** Історія української державності/ Я.Малик, Б.Вол, В.Чуприна.- Львів: Світ, 1995.- 248с.
177. **Марушак, Микола Йосипович.** Історія дипломатії ХХ століття: Курс лекцій.- Навчальне видання.- Львів: Бескид Біт, 2003.- 304с.
178. **Музиченко, Петро.** Історія держави і права України: Навчальний посібник.- 4-е вид., стереотипне.- К.: Знання, 2003.- 432с.- (Вища освіта ХХІ століття)
179. **Нагаєвський І.** Історія Української державності двадцятого століття.- К.: Укр. Письменник, 1993.- 413с.
180. Нарис історії України ХХ століття: Навч. посіб./ За ред. В.А.Смолія.- К.: Генеза, 2002.- 472с.

181. Новітня історія України (1900-2000): Підручник./ А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.П.Дрожжин та ін.- К.: Вища школа, 2000.- 663с.
182. **Пода Н.В., Акімов Ф.І.** Історія України ХХ століття: Для старшокласників та абітурієнтів.- К.: Т-во «Знання» України, 1997.- 280с.
183. Політична історія України. ХХ століття: У шести томах. Т.1. На зламі століть (кінець ХІХст.- 1917р.)/ Керів. тому Ю.А.Левенець.- К.: Генеза, 2002.- 424с.
184. **Полонська-Василенко, Наталія Дмитрівна.** Історія України: У 2-х т. Т.2. Від середини ХVІІ століття до 1923 року.- 3-є вид.- К.: Либідь, 1995.- 608с.
185. **Потульницький, Володимир Арнольдович.** Україна і всесвітня історія: Історіософія світової та української історії ХVІІ-ХХ століть.- К.: Либідь, 2002.- 480с.
186. **Світлична, Валентина Василівна.** Історія України: Навчальний посібник для студентів неісторичних спеціальностей.- Друге видання, перероб. і доп.- Львів, К.: Новий Світ-2000, Каравела, 2002.- 305с.- (Вища освіта в Україні)
187. **Семененко В.И., Радченко Л.А.** История Украины с древнейших времен до наших дней.- Х.: Торсинг, 1999.- 480с.
188. **Семененко, Валерій Іванович.** Історія України з прадавніх часів до сьогодення/ В.І.Семененко, Л.О.Радченко.- Харків: Торсінг, 2000.- 496с.
189. **Субтельный О.** Украина: История.- К.: Либідь, 1994.- 736с.

190. **Трохимчук, Трохимчук Степан.** Українське державотворення (Яку державу ми, українці, зобов'язані творити?)/ ЛДУ ім. І.Франка. Факультет міжнародних відносин.- Львів, 1997.- 80с.- (Міжнародні відносини)
191. **Турченко Ф.Г.** Новейшая история Украины: Учебник: Часть первая 1917-1945 годы.- К.: Генеза, 1995.- 340с.
192. Україна в ХХ столітті: Збірник документів і матеріалів./ Упор.: А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.Ю.Король та ін.- К.: Вища школа, 2000.- 351с.
193. Українське державотворення: невитребуваний потенціал: Словник-довідник/ За ред. О.М.Мироненка.- К.: Либідь, 1997.- 560с.

***6. Відображення подій 1917 - 1919 років
у дослідженнях українських науковців.
Автореферати дисертацій***

- 7.
194. **Білян, Петро Ярославович.** Історіографія української революції 1917 - початку 1918 рр.: Автореф. дис. ... канд. істор. наук.: 07.00.06-історіографія, джерелознавство- Львів, 2001.- 18с.
195. **Гнатюк, Сергій Леонідович.** Внутрішня політика Гетьманату П. Скоропадського (1918 р.): українська історіографія проблеми: Автореф. дис. ... канд. істор. наук: 07.00.06.- К, 2002.- 20с.
196. **Грибоедов, Сергій Валентинович.** Українська Держава гетьмана П. Скоропадського: історіографічне дослідження: Автореф. дис. ... канд. істор. наук: 07.00.06.- К, 2001.- 19с.

197. **Дзейко, Жанна Олександрівна.** Правовий статус вищих органів державної влади Української Народної Республіки (1917-1920рр.): Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01.- К., 1996.- 24с.
198. **Дробот, Іван Іванович.** Державно-соборницька ідея в практиці українських суспільно-політичних сил еміграції та на західноукраїнських землях (1920-30-ті рр.): Автореф. дис. ... докт. істор. наук: 07.00.01.- К., 2002.- 39с.
199. **Іваник, Микола Михайлович.** Органи місцевого самоврядування на Західній Україні у 1919-1939 роках: Автореф. дис. ... канд. істор. наук: 07.00.01.- Львів, 2003.- 17с.
200. **Коваль, Валентин Вікторович.** Брест-Литовська конференція 1918 р.: діяльність делегації УНР по укладенню мирного договору з державами Четверного союзу: Автореф. дис. ... канд. істор. наук: 07.00.02.- К., 2002.- 19с.
201. **Кучик, Олександр Сергійович.** Україна в зовнішній політиці Антанти (1917-1920 рр.): Автореф. дис. ... канд. істор. наук: 07.00.01.- Львів, 2002.- 19с.
202. **Лебедєва, Ірина Миколаївна.** Створення уряду Української Народної Республіки і формування системи виконавчої влади (червень 1917р. - квітень 1918р.): Автореферат дис. ... канд. істор. наук.- Запоріжжя, 2003.- 19с.
203. **Могильний, Леонід Петрович.** Українські ліберально-демократичні партії в Російській імперії на початку ХХ століття: Автореф. дис. ... канд. істор. наук: 07.00.01.- К., 2003.- 15с.
204. **Тельвак, Віталій Васильович.** Теоретико-методологічні підстави історичних поглядів М.С. Грушевського (кінець ХІХ - початок ХХ століття): Автореф. дис. ... канд. істор. наук: 07.00.06. - Львів, 2001.- 20с.